

การจัดการขยะภายใต้ความร่วมมือของชุมชนแฟลตข้าราชการบริพารในพระองค์ พระราม 5
Waste management under the cooperation of the community of the royal servants' flats, Rama V

ชาญณรงค์ แก้วกระจ่าง
Channarong Kaewkrajang

รายงานการค้นคว้าอิสระนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
รัฐศาสตรมหาบัณฑิต (กลุ่ม วิชาสหวิทยาการเพื่อการพัฒนาท้องถิ่น)
คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง

This independent study report is part of the study for the Master of Political
Science (Interdisciplinary Studies for Local Development) program, Faculty of
Political Science, Ramkhamhaeng University.

บทคัดย่อ

การศึกษาวิจัยเชิงคุณภาพครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาแนวทางการจัดการขยะในชุมชนแฟลตข้าราชการบริพารในพระองค์พระราม 5 โดยเน้นที่บทบาทของความร่วมมือในชุมชน ผลการวิจัยพบว่า ความร่วมมือของชุมชนภายใต้การนำของผู้นำชุมชนที่เข้มแข็งและการมีโครงสร้างพื้นฐานที่เอื้ออำนวย เช่น จุดคัดแยกขยะที่สะดวกและโรงรับซื้อขยะ สามารถลดปริมาณขยะได้เป็นอย่างดี ส่งผลให้เกิดความยั่งยืนในการจัดการขยะในชุมชน

การศึกษานี้ชี้ให้เห็นว่า การสร้างความร่วมมือเป็นกุญแจสำคัญในการแก้ไขปัญหาขยะ และสามารถนำไปประยุกต์ใช้เพื่อเป็นต้นแบบในการจัดการขยะให้กับชุมชนอื่นๆ ได้
คำสำคัญ: ชุมชนแฟลตข้าราชการบริพารในพระองค์ พระราม 5, ความร่วมมือของชุมชน, การจัดการขยะ

Abstract

This qualitative research aimed to study the waste management approach in the Phra Ram 5 Royal Household Flats community, focusing on the role of community cooperation. The research results found that community cooperation under the leadership of strong community leaders and the presence of supporting infrastructure, such as convenient waste sorting points and waste collection centers, can significantly reduce the amount of waste, leading to the sustainability of waste management in the community.

This study indicates that building cooperation is the key to solving the waste problem and can be applied as a model for waste management in other communities.

Keywords: Phra Ram 5 Royal Household Flats Community, Community cooperation, Waste management

บทนำ

1.1. ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ปัญหาขยะในประเทศไทยเป็นปัญหาเรื้อรังที่ส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและสุขภาพของประชาชน ปริมาณขยะเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะในพื้นที่เมืองใหญ่ เช่น กรุงเทพมหานครและปริมณฑล สาเหตุหลักมาจากพฤติกรรมกรบริโภคที่เปลี่ยนแปลงไป การขาดการคัดแยกขยะ และระบบการจัดการขยะที่ยังไม่ครอบคลุมและมีประสิทธิภาพเพียงพอ

จากรายงานสถานการณ์ขยะของประเทศไทยปี 2566 พบว่าประเทศไทยมีขยะเกิดขึ้นประมาณ 26.95 ล้านตัน หรือประมาณ 73,840 ตัน/วัน เฉลี่ยเท่ากับ 1.12 กิโลกรัม/คน/วัน เมื่อเทียบกับจำนวนประชากรตามทะเบียนราษฎรปี พ.ศ.2566 ทั้งนี้เพิ่มขึ้นจากปี 2565 ประมาณร้อยละ 5 ที่มีปริมาณขยะ 25.70 ล้านตัน ซึ่งจากผลสำรวจพบว่าภาคกลางมีปริมาณขยะสูงที่สุด 31,339 ตัน/วัน ซึ่งเป็นขยะในพื้นที่กรุงเทพมหานครมากที่สุด 12,748 ตัน/วัน รองลงมาเป็นภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีปริมาณขยะ 17,873 ตัน/วัน ภาคใต้ 9,705 ตัน/วัน ภาคตะวันออก 7,073 ตัน/วัน ภาคเหนือ 4,582 ตัน/วัน และภาคตะวันตก 3,268 ตัน/วัน ซึ่งยังไม่นับขยะที่ตกค้างในแต่ละปีที่มีจำนวนนับหมื่นตันต่อปี

นอกจากนี้จากการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมบริโภค กระแสสิ่งสินค้าและอาหารออนไลน์เพื่อความสะดวกสบาย ล้วนเป็นปัจจัยส่งผลให้มีปริมาณขยะและขยะพลาสติกเพิ่มมากขึ้น สำหรับภาพรวมการจัดการขยะ ที่เกิดขึ้น 26.95 ล้านตัน ถูกกลับมาใช้ประโยชน์ 9.31 ล้านตัน ขยะที่ถูกกำจัดถูกต้อง ร้อยละ 10.17 ล้านตัน และ ถูกกำจัดไม่ถูกต้อง 7.47 ล้านตัน

ขยะคือปัญหาสำคัญมากของหลายประเทศในโลก ดังนั้นทางองค์การสหประชาชาติจึงรณรงค์ให้แก้ไขปัญหเกี่ยวกับขยะในชุมชนของตนเอง เพื่อที่จะทำให้ดีขึ้นสะอาดขึ้น และช่วยกันสร้างจิตสำนึกของคนในสังคม คือ 1. ลดการใช้ 2. การซ่อมแซมสิ่งของที่ชำรุดให้ดีใช้งานได้นานไม่ต้องซื้อใหม่ 3. การใช้ซ้ำ การใช้แล้วมาใช้ประโยชน์ให้คุ้มค่า 4. การนำกลับมาใช้ใหม่ การนำขยะมาแปรรูป เพื่อนำกลับมาใช้ใหม่ แนวทางการลดขยะด้วยวิธีการเหล่านี้มันน่าจะเป็นประโยชน์อย่างมากต่อโลก ซึ่งแนวทางเหล่านี้สามารถนำมาปรับใช้กับบริบทของแพลตฟอร์มการบริการในพระองค์พระราม 5 เพื่อการส่งเสริมการจัดการขยะที่ต้นทาง ซึ่งเป็นการจัดการที่ยั่งยืน คือ การลดปริมาณขยะจากแหล่งต้นทาง และการใช้ซ้ำ รวมทั้งการนำกลับมาใช้ใหม่ จากนโยบายการมุ่งลดปริมาณขยะและการคัดแยกขยะที่ต้นทาง และมุ่งสร้างระบบการเก็บขนขยะตามแผนปฏิบัติการ เพื่อลดปัญหาขยะล้นถัง เนื่องมาจากพฤติกรรมกรทิ้งขยะของบุคลากรขาดการมีวินัยไม่ปฏิบัติตามระเบียบที่วางไว้ ขาดการกำกับดูแลและเอาใจใส่ในการทิ้งขยะ

การศึกษาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อ การจัดการเชิงความ ร่วมมือ ในการจัดการขยะของชุมชนแฟลตข้าราชการในพระองค์ พระราม 5 ถนนพระรามที่ 5 แขวงถนนนครไชยศรี เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร โดยมีให้หน่วยงานราชการต่างๆที่เกี่ยวข้องเข้า มามีหน้าที่ในการแก้ไขปัญหาเข้ามาดำเนินการร่วมกับกำลังพลและครอบครัวให้มีส่วนร่วมในการ จัดการขยะ เพื่อให้การจัดการขยะเป็นไปอย่างถูกต้องตามหลักวิชาการ จำเป็นต้องส่งเสริมการจัดการ เชิงความร่วมมือในทุกกระดับ จนนำไปสู่การจัดการขยะที่ยั่งยืน

1.2. คำถามการวิจัย

- 1.2.1 ปัจจัยทางสังคมและวัฒนธรรมใดที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการจัดการขยะของผู้อาศัยในแฟลต
- 1.2.2 กลยุทธ์ใดที่ผู้นำชุมชนใช้ในการสร้างความตระหนักรู้และเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของผู้อาศัย
- 1.2.3 ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงระบบการจัดการขยะของแฟลต เพื่อลดอุปสรรคและเพิ่ม ประสิทธิภาพคืออะไร

1.3 วัตถุประสงค์การวิจัย

- 1.3.1 เพื่อศึกษาปัจจัยทางสังคม จิตวิทยา และสิ่งแวดล้อมที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของผู้อาศัยในการ จัดการขยะ
- 1.3.2 เพื่อวิเคราะห์บทบาทของผู้นำชุมชนในการสร้างแรงจูงใจและอำนวยความสะดวกในการจัดการ ขยะ
- 1.3.3 เพื่อพัฒนารูปแบบการจัดการขยะที่เหมาะสมกับบริบทของชุมชนแฟลต

1.4 ขอบเขตของการวิจัย

1.4.1 ขอบเขตด้านเนื้อหา

การศึกษาเรื่องปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมในการแก้ปัญหาขยะในชุมชนชาว แฟลตข้าราชการในพระองค์ พระราม 5 มีขอบเขตเนื้อหาของการศึกษา 4 ปัจจัย ดังนี้คือ

- 1) กระบวนการจัดการขยะในชุมชนชาวแฟลต
- 2) ปัจจัยด้านพฤติกรรม สังคมและวัฒนธรรมของชาวชุมชนชาวแฟลต
- 3) ปัจจัยด้านการมีส่วนร่วมในการแก้ปัญหาขยะในชุมชนชาวแฟลต
- 4) ปัจจัยด้านผู้นำชุมชนชาวแฟลตข้าราชการในพระองค์ พระราม 5

1.4.2 ขอบเขตด้านประชากรผู้ให้ข้อมูลสำคัญและกลุ่มศึกษา

กลุ่มศึกษาที่ใช้ในการวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมในการแก้ปัญหาขยะ ในชุมชนแฟลตข้าราชการในพระองค์ พระราม 5 คือผู้นำชุมชนและผู้ให้ข้อมูลสำคัญในเขตพื้นที่ ชุมชนชาวแฟลตข้าราชการในพระองค์ พระราม 5 ถนนพระรามที่ 5 แขวงถนนนครไชยศรี เขต ดุสิต กรุงเทพมหานคร

1.4.3 ขอบเขตด้านพื้นที่

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยดำเนินการวิจัยในพื้นที่ ชุมชนแพลตฟอร์มข้าราชการในพระองค์ พระราม 5 ถนนพระรามที่ 5 แขวงถนนนครไชยศรี เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร

1.4.4 ขอบเขตด้านระยะเวลา

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยดำเนินการวิจัยและเก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมในการแก้ปัญหาขยะในชุมชนแพลตฟอร์มข้าราชการในพระองค์ พระราม 5 ถนนพระรามที่ 5 แขวงถนนนครไชยศรี เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร มีระยะเวลาตั้งแต่ช่วงของเดือน สิงหาคม ถึง เดือนพฤศจิกายน พ.ศ.2567

1.5 นิยามศัพท์เฉพาะ

1.5.1 การจัดการความร่วมมือ หมายถึง กระบวนการที่ทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง ทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน และชุมชน ร่วมกันวางแผน ปฏิบัติ และประเมินผลในการจัดการขยะ เพื่อให้บรรลุ เป้าหมายร่วมกันในการลดปริมาณขยะ และส่งเสริมการจัดการขยะอย่างยั่งยืน โดยอาศัยการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนอย่างเท่าเทียมและมีประสิทธิภาพ

1.5.2 ภาคิความร่วมมือ หมายถึง บุคคล กลุ่มบุคคล หรือองค์กรต่างๆ ที่มีส่วนร่วมในการจัดการขยะ ร่วมกันในชุมชนแพลตฟอร์มข้าราชการในพระองค์ พระราม 5 เช่น ผู้ใหญ่บ้าน กำนันแพลตฟอร์ม อาศัยในแพลตฟอร์ม พนักงานทำความสะอาด หน่วยงานภาครัฐ องค์กรเอกชน และภาคประชาสังคมที่เกี่ยวข้อง

1.5.3 กลไกการมีส่วนร่วม หมายถึง วิธีการหรือเครื่องมือที่ใช้ในการดึงดูดและส่งเสริมให้ภาคีความร่วมมือทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการวางแผน ปฏิบัติ และประเมินผลการจัดการขยะอย่างต่อเนื่อง เช่น การจัดประชุมชุมชน การจัดตั้งคณะกรรมการ การจัดอบรม การสร้างกิจกรรมร่วมกัน

1.5.4 การมีส่วนร่วมของชุมชน หมายถึง การที่สมาชิกในชุมชนแพลตฟอร์มข้าราชการในพระองค์ พระราม 5 มีส่วนร่วมในการตัดสินใจ วางแผน และปฏิบัติกิจกรรมต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการขยะ ทั้งในระดับบุคคล ครอบครัว และชุมชน

1.6 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการศึกษา

1.6.1 ประโยชน์ในระดับชุมชน

การแก้ไขปัญหาขยะ: ผลการวิจัยจะช่วยให้ชุมชนเข้าใจถึงปัญหาขยะในเชิงลึก และสามารถนำไปสู่การวางแผนและดำเนินการแก้ไขปัญหาได้อย่างตรงจุดและมีประสิทธิภาพมากขึ้น

การสร้างจิตสำนึก: การศึกษาจะช่วยสร้างความตระหนักและความสำคัญของการจัดการขยะให้แก่สมาชิกในชุมชน ทำให้เกิดพฤติกรรมการคัดแยกขยะและการลดปริมาณขยะ

การสร้างความร่วมมือ: การศึกษาจะช่วยส่งเสริมให้เกิดความร่วมมือระหว่างสมาชิกในชุมชน หน่วยงานภาครัฐ และภาคเอกชนในการแก้ไขปัญหาขยะร่วมกัน

การพัฒนาคุณภาพชีวิต: การจัดการขยะที่ดีจะส่งผลให้สภาพแวดล้อมในชุมชนสะอาดขึ้น ส่งผลดีต่อสุขภาพและคุณภาพชีวิตของผู้อยู่อาศัย

1.6.2 ประโยชน์ในระดับองค์กร

การพัฒนานโยบาย: หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น หน่วยงานข้าราชการบริหารในพระองค์ สามารถนำผลการวิจัยไปปรับปรุงนโยบายและแนวทางในการจัดการขยะให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

พัฒนาระบบการจัดการ: ผลการวิจัยจะช่วยให้เห็นถึงจุดแข็งและจุดอ่อนของระบบการจัดการขยะเดิม และนำไปสู่การพัฒนาระบบการจัดการขยะที่เหมาะสมกับบริบทของชุมชน

การประชาสัมพันธ์: ผลการวิจัยสามารถนำไปใช้ในการประชาสัมพันธ์และสร้างความเข้าใจให้แก่กำลังพลและครอบครัว เกี่ยวกับความสำคัญของการจัดการขยะ

1.6.3 ประโยชน์ในระดับวิชาการ

การพัฒนาองค์ความรู้: ผลการวิจัยจะช่วยเพิ่มพูนองค์ความรู้เกี่ยวกับการจัดการขยะในชุมชนเมือง และสามารถนำไปใช้เป็นข้อมูลอ้างอิงในการวิจัยอื่นๆ ต่อไป

พัฒนาวิธีการวิจัย: การศึกษาครั้งนี้จะช่วยพัฒนาวิธีการวิจัยเชิงคุณภาพในการศึกษาปัญหาเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม

1.7 สรุปผลการศึกษา

จากบทวิจัยเรื่อง การจัดการขยะภายใต้ความร่วมมือของชุมชนแฟลตข้าราชการบริหารในพระองค์ พระราม 5 ถนนพระรามที่ 5 แขวงถนนนครไชยศรี เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร ในครั้งนี้สามารถสรุปและอภิปรายผลการวิจัย ดังนี้

การวิจัย เรื่อง การจัดการขยะภายใต้ความร่วมมือของชุมชนแฟลตข้าราชการบริหารในพระองค์ พระราม 5 ถนนพระรามที่ 5 แขวงถนนนครไชยศรี เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร ในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาปัญหาและอุปสรรคในการกำจัดขยะในพื้นที่ชุมชนแฟลตข้าราชการบริหารในพระองค์ พระราม 5
2. เพื่อศึกษาแนวทางการร่วมมือในการจัดการขยะพื้นที่ชุมชนแฟลตข้าราชการบริหารในพระองค์ พระราม 5

การวิจัย ภายใต้แนวคิด ทฤษฎีเศรษฐกิจหมุนเวียน, ทฤษฎีระบบนิเวศ, ทฤษฎีพฤติกรรมมนุษย์, ทฤษฎีการลดปริมาณขยะ, ทฤษฎีพฤติกรรมสุขภาพ, ทฤษฎีการแลกเปลี่ยนทางสังคม, ทฤษฎีการมีส่วนร่วมของพลเมือง, ทฤษฎีการมีส่วนร่วมของชุมชน, ทฤษฎีแรงจูงใจ, ทฤษฎีการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม มีประเด็นการวิจัย ดังนี้

1. ปัญหาและอุปสรรคในการกำจัดขยะในพื้นที่ชุมชนแฟลตข้าราชการบริหารในพระองค์ พระราม 5
2. แนวทางการร่วมมือในการจัดการขยะพื้นที่ชุมชนแฟลตข้าราชการบริหารในพระองค์ พระราม 5

ผลการวิจัย เรื่อง การจัดการขยะภายใต้ความร่วมมือของชุมชนแฟลตข้าราชการใน
พระองค์ พระราม 5 ถนนพระรามที่ 5 แขวงถนนนครไชยศรี เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร ศึกษาโดย
ใช้วิธีการเก็บข้อมูลจากเอกสารและการสัมภาษณ์เชิงลึก จากกลุ่มศึกษาผู้ให้ข้อมูลสำคัญ จำนวน 10
คนพบว่า

1.7.1 ปัญหาและอุปสรรคในการกำจัดขยะในพื้นที่ชุมชนแฟลตข้าราชการในพระองค์ พระราม 5

ปัญหาหลักเกิดจากการคัดแยกขยะจากต้นทางที่ไม่ถูกต้องของผู้พักอาศัย ทำให้ขยะ
ปนเปื้อน ส่งผลต่อประสิทธิภาพในการนำไปกำจัด และก่อให้เกิดปัญหาสิ่งแวดล้อม เช่น ปัญหา
กลิ่นเหม็น และสัตว์พาหะนำโรค ขยะมูลฝอยที่เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องในชุมชน โดยที่ไม่สามารถนำ
กลับมาใช้ประโยชน์ได้ ซึ่งส่งผลกระทบต่อสภาพแวดล้อมและคุณภาพชีวิตของประชาชน
ในพื้นที่ นอกจากนี้ในชุมชนแฟลตยังมีข้อจำกัดเรื่องพื้นที่สำหรับการคัดแยกขยะ และการเข้าถึง
ของรถเก็บขยะที่ยากลำบาก ทำให้ปัญหาขยะยิ่งทวีความรุนแรงมากขึ้น การแก้ไขปัญหาต้องอาศัย
ความร่วมมือจากทุกภาคส่วน โดยเฉพาะการสร้างความรู้ความตระหนักและส่งเสริมให้ประชาชน ผู้พัก
อาศัยมีส่วนร่วมในการคัดแยกขยะตั้งแต่ต้นทาง นอกจากนี้ ภาครัฐควรมีนโยบายสนับสนุนการ
จัดการขยะอย่างครบวงจร เช่น การจัดตั้งศูนย์กลางการเรียนรู้เกี่ยวกับการจัดการขยะ การให้เงิน
อุดหนุนแก่ผู้ประกอบการที่นำขยะมารีไซเคิล และการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการจัดการขยะ เช่น
ระบบติดตามการจัดเก็บขยะ หรือแอปพลิเคชันสำหรับแจ้งปัญหาขยะ หากเราร่วมมือกันอย่าง
จริงจัง ปัญหาขยะมูลฝอยในชุมชนก็จะได้รับการแก้ไข และเราจะสามารถมีสภาพแวดล้อมที่สะอาด
และน่าอยู่ร่วมกันได้

1.7.2 แนวทางความร่วมมือในการจัดการขยะพื้นที่ชุมชนแฟลตข้าราชการในพระองค์ พระราม 5

ชุมชนมีการคัดแยกขยะก่อนนำไปทิ้งบริเวณจุดทิ้งขยะหน้าแฟลตข้าราชการใน
พระองค์ พระราม 5 เพื่อรอให้รถเก็บขยะจากสำนักงานเขตดุสิตเข้ามาจัดเก็บไปกำจัดอย่างถูกต้อง
ต่อไป จากที่ได้รับการประสานงานระหว่างผู้นำชุมชนและหน่วยงานภาครัฐคือสำนักงานเขตดุสิต
เป็นแรงเสริมที่ทำให้การดำเนินการจัดการขยะมีประสิทธิภาพมากขึ้น กระบวนการจัดการขยะของ
ชุมชนแฟลตข้าราชการในพระองค์ พระราม 5 เน้นการจัดการขยะที่ต้นทางคือภายในครัวเรือน
ให้ได้มากที่สุด ก่อนที่จะนำไปทิ้งที่จุดทิ้งขยะรอการจัดเก็บขยะของสำนักงานเขตดุสิตนำไปกำจัด
พบว่ามีความสำคัญคือ การสร้างจิตสำนึกให้รักชุมชน โดยเน้นให้คนในชุมชนนึกถึงถึง
ผลประโยชน์ของชุมชนแฟลตข้าราชการในพระองค์ พระราม 5 เป็นหลักกระบวนการในการ
จัดการขยะของชุมชนแฟลตข้าราชการในพระองค์ พระราม 5 ได้เริ่มมีการนำวิธีการต่าง ๆ โดย

เริ่มมีการนำความรู้ทางวิชาการมาดำเนินการและประยุกต์ใช้เพื่อให้เกิดผลดีแก่ชุมชนมากขึ้นได้แก่ การนำแนวคิด ทฤษฎีเศรษฐกิจหมุนเวียน (Circular Economy) มาประยุกต์ใช้ โดยมุ่งเน้นการลด ปริมาณขยะตั้งแต่ต้นทาง การนำขยะกลับมาใช้ประโยชน์สูงสุด และการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม ของประชาชน การสร้างจิตสำนึกให้คนในชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดการขยะ เป็นสิ่งสำคัญ โดย สามารถทำได้ผ่านการอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับการคัดแยกขยะ และการนำหลัก 6 R มาปฏิบัติ ได้แก่ Reduce (ลด) Reuse (ใช้ซ้ำ) Recycle (รีไซเคิล) Rethink (คิดใหม่) Repair (ซ่อมแซม) และ Repurpose (ปรับเปลี่ยนการใช้งาน) การนำแนวคิดทฤษฎีเศรษฐกิจหมุนเวียน (Circular Economy) มาใช้นั้น ทำให้ใช้ทรัพยากรเกิดประโยชน์สูงสุดตลอดอายุการใช้งานของผลิตภัณฑ์ โดยมุ่งเน้นไป ที่การออกแบบผลิตภัณฑ์ให้สามารถนำกลับมาใช้ใหม่ ซ่อมแซม หรือรีไซเคิลได้ แทนที่จะทิ้งเป็น ขยะเมื่อใช้เสร็จสิ้น เปรียบเสมือนการเปลี่ยนจากระบบเศรษฐกิจเชิงเส้น (Linear Economy) ที่เน้น การผลิต-บริโภค-ทิ้ง ไปเป็นระบบเศรษฐกิจที่หมุนเวียนทรัพยากรอย่างต่อเนื่อง นักวิชาการหลาย ท่านได้ให้คำจำกัดความของของทฤษฎีระบบนิเวศ Stahel, W. R. (1982). หนึ่งในผู้บุกเบิกแนวคิด เศรษฐกิจหมุนเวียน ได้ตีพิมพ์หนังสือเรื่อง "The Last Revolution: A Report on the Re-Use of Industrial Society" ซึ่งเป็นงานที่สำคัญที่นำเสนอแนวคิดนี้ให้เป็นที่รู้จักอย่างแพร่หลาย MacArthur, E. (2013). เธอเป็นหนึ่งในบุคคลสำคัญที่ผลักดันแนวคิดเศรษฐกิจหมุนเวียนให้เป็นที่รู้จักทั่วโลก มูลนิธิ Ellen MacArthur Foundation มีส่วนสำคัญในการเผยแพร่ความรู้และส่งเสริมการปฏิบัติตาม หลักการเศรษฐกิจหมุนเวียนในภาคธุรกิจและอุตสาหกรรมต่างๆ McDonough, W., & Braungart, M. (2002). นวัตกรรมและนักเขียนที่ร่วมกันพัฒนากระบวนการ Cradle to Cradle ซึ่งเป็นแนวคิด การออกแบบผลิตภัณฑ์ให้เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม โดยเน้นการออกแบบผลิตภัณฑ์ที่สามารถย่อย สลายได้ตามธรรมชาติหรือสามารถนำกลับมาใช้ใหม่ได้อย่างไม่มีที่สิ้นสุด ปัจจุบัน มีสัญญาณที่ดี จากการศึกษาที่ประชาชนบางส่วนเริ่มมีการคัดแยกขยะ และความร่วมมือจากหน่วยงานภาครัฐ เช่น สำนักงานเขตดุสิต ที่เข้ามาสนับสนุนการจัดการขยะในชุมชน อย่างไรก็ตาม การจะทำให้การจัดการ ขยะในชุมชนปลอดข้าราชการในพระองค์ พระราม 5 ประสบความสำเร็จอย่างยั่งยืน จำเป็นต้อง มีการบูรณาการความร่วมมือจากทุกภาคส่วน ทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน และชุมชน เพื่อร่วมกัน สร้างสรรค์ชุมชนที่สะอาดและเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม

1.8 ข้อเสนอแนะในการศึกษา

1.8.1 ชุมชนปลอดข้าราชการในพระองค์ พระราม 5 ควรพัฒนาการจัดการขยะชุมชนในรูปแบบ อื่น ๆ ร่วมด้วย เช่น จัดตั้งธนาคารขยะรีไซเคิลในชุมชนเพื่อนำขยะมาคัดแปลงเช่นทำเป็นดอกไม้ จากขวดพลาสติกสีต่างๆหรือทำดอกไม้จันทน์จากกระดาษ เพื่อเพิ่มมูลค่าและยังสามารถเป็นจุด เรียนรู้ให้กับเยาวชนในชุมชนปลอดข้าราชการในพระองค์ พระราม 5 เพื่อให้เกิดการเรียนรู้

วิธีการคัดแยกขยะ ทำให้ทราบว่า การแยกขยะและการรีไซเคิลก่อให้เกิดประโยชน์อย่างไร นอกจากนี้ยังได้เรียนรู้วิธีการดำเนินการของธนาคารและเรียนรู้ถึงการเก็บออมอีกด้วย

1.8.2 ควรมีการศึกษาเรียนรู้การจัดการขยะในหลาย ๆ รูปแบบเพื่อให้เกิดแนวคิดใหม่ ๆ ในการจัดการขยะในชุมชนร่วมกับการจัดหาวิทยากรที่ประสบความสำเร็จมาให้ความรู้เพื่อเพิ่มเทคนิคและวิธีการต่าง ๆ ที่จะสามารถทำให้ประสบความสำเร็จด้านแปรรูปขยะ ซึ่งสามารถทำให้เกิดรายได้ นอกจากนี้จะได้ความรู้เพิ่มแล้วยังสามารถที่จะช่วยให้เกิดการกระตุ้นการมีส่วนร่วมและช่วยเสริมสร้างความเข้มแข็งให้กับชุมชนแฟลตข้าราชการบริหารในพระองค์ พระราม 5 มากขึ้นด้วย

1.8.3 ควรมีการพัฒนาสิ่งแวดล้อมชุมชนโดยเริ่มที่ระบบความคิดของชาวชุมชน เน้นควบคู่ไปกับการทำกิจกรรมจิตอาสาสาธารณะ เนื่องจากการวัดความสำเร็จในเชิงรูปธรรมอย่างเดียวอาจจะไม่เพียงพอ ดังนั้นถ้าหากว่ามีการพัฒนาระบบความคิดควบคู่ไปด้วยก็จะสามารถส่งผลสำเร็จได้อย่างยั่งยืน

1.9 ข้อเสนอแนะในการศึกษาครั้งต่อไป

ขยายขอบเขตการศึกษา

1.9.1. เปรียบเทียบกับชุมชนอื่น: เปรียบเทียบกระบวนการจัดการขยะและปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของชุมชนแฟลตข้าราชการบริหารในพระองค์ พระราม 5 กับชุมชนอื่นที่มีลักษณะแตกต่างกัน เช่น ชุมชนที่มีปัญหาขยะรุนแรงกว่า หรือชุมชนที่มีการจัดการขยะที่ประสบความสำเร็จเป็นอย่างดี

1.9.2. ขยายระยะเวลาการศึกษา: ติดตามการจัดการขยะของชุมชนในระยะยาว เพื่อประเมินความยั่งยืนของผลลัพธ์และปรับปรุงแนวทางการจัดการให้เหมาะสม

1.9.3. ศึกษาผลกระทบเชิงลึก: ศึกษาผลกระทบของการจัดการขยะที่มีต่อคุณภาพชีวิตของประชาชนในชุมชน เช่น ด้านสุขภาพ สิ่งแวดล้อม และเศรษฐกิจ

4. ศึกษาบทบาทของเทคโนโลยี: ศึกษาว่าเทคโนโลยีต่างๆ เช่น แอปพลิเคชันบนมือถือ ระบบติดตามขยะ สามารถช่วยส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการขยะได้อย่างไร

บรรณานุกรม

Abraham Maslow ในปี 1943 (Maslow, 1943, p. 370-396) มาสโลว์ เสนอลำดับขั้นของความต้องการของมนุษย์ ตั้งแต่ความต้องการทางสรีรวิทยาพื้นฐาน ไปจนถึงความต้องการทางจิตวิทยาขั้นสูง Maslow, A. H. (1943). A theory of human motivation. *Psychological Review*, 50(4), 370-396.
<https://philpapers.org/rec/MASATO-3>

Amartya Sen (1999) ได้เสนอแนวคิดการพัฒนาที่มุ่งเน้นเสรีภาพของมนุษย์ (development as freedom) ซึ่งให้ความสำคัญกับความสามารถของบุคคล ในการเลือกและดำเนินชีวิตตามที่ตนต้องการ" Sen, A. (1999). Development as freedom. Alfred A. Knopf. https://kuangaliablog.wordpress.com/wp-content/uploads/2017/07/amartya_kumar_sen_development_as_freedombookfi.pdf

Arnstein, S. R. (1969): เสนอ "Ladder of Citizen Participation" หรือ "บันไดการมีส่วนร่วมของพลเมือง" ซึ่งเป็นแบบจำลองที่แสดงให้เห็นระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนที่แตกต่างกัน ตั้งแต่ระดับต่ำสุดคือการให้ข้อมูลข่าวสาร ไปจนถึงระดับสูงสุดคือการควบคุมอำนาจในการตัดสินใจ

Arnstein, S. R. (1969). A ladder of citizen participation. *Journal of the American Institute of Planners*, 35(4), 216-224.
<https://www.citizenshandbook.org/arnsteinsladder.html>

Ajzen (1991). ทฤษฎีพฤติกรรมตามแผน พฤติกรรมองค์กรและกระบวนการตัดสินใจของมนุษย์ 50, 179-211 (1991). มหาวิทยาลัยแมสซาชูเซตส์ที่แอมเฮิร์สต์
https://www.researchgate.net/publication/272790646_The_Theory_of_Planned_Behavior

ตามทฤษฎีพฤติกรรมตามแผน (Ajzen, 1991). (9 มีนาคม 2021เขียนโดย Rebecca Sansom จากมหาวิทยาลัย Brigham Young ที่ rsansom@chem.byu.edu). ตามทฤษฎีพฤติกรรมตามแผน (Ajzen, 1991). พฤติกรรมได้รับอิทธิพลจากเจตนา ซึ่งกำหนดโดยปัจจัยสามประการ ได้แก่ ทศนคติ บรรทัดฐานเชิงอัตวิสัย และการรับรู้ถึงการควบคุมพฤติกรรม

บรรณานุกรม ต่อ

https://ascnhighered.org/ASCN/change_theories/collection/planned_behavior.html

Ajzen, I. (1991). The theory of planned behavior.

Organizational behavior and human decision processes, 50(2), 179-211 .

<http://www.sietmanagement.fr/wp-content/uploads/2017/12/Ajzen.pdf>

Icek Ajzen (Ajzen, 1985 , Ajzen, 1987). เป็นนักจิตวิทยาสังคมที่มีชื่อเสียง งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับทฤษฎีพฤติกรรมตามแผน ในด้านต่างๆ ได้รับการทบทวน และมีการหารือถึงปัญหาที่ยังไม่ได้รับการแก้ไขบางประเด็น

<https://www.sciencedirect.com/science/article/abs/pii/074959789190020T?via%3Dihub>

Bandura, A. (1977). Social learning theory. Englewood Cliffs, NJ: Prentice-Hall. <https://www.verywellmind.com/social-learning-theory-2795074>

Blau (1964). ในหนังสือ Exchange and Power in Social Life ได้ขยายแนวคิดของ Homans โดยเน้นถึงความสำคัญของอำนาจและความไม่เท่าเทียมกันในการแลกเปลี่ยนทางสังคม" <https://www.encyclopedia.com/social-sciences/dictionaries-thesauruses-pictures-and-press-releases/exchange-theory>

Bamberg, S., & Möser, G. (2007) ได้ทำการทบทวนวรรณกรรมเกี่ยวกับการศึกษาพฤติกรรมด้านสิ่งแวดล้อม โดยเน้นการใช้ TPB ซึ่งเป็นงานวิจัยที่สำคัญที่แสดงให้เห็นถึงการนำ TPB ไปประยุกต์ใช้ในด้านต่างๆ <https://www.sciencedirect.com/science/article/abs/pii/S0272494406000909?via%3Dihub>

Cropanzano, R. และ Mitchell, MS (2005). ทฤษฎีการแลกเปลี่ยนทางสังคม: การทบทวนสหวิทยาการ วารสารการจัดการ 31, 874-900 <http://dx.doi.org/10.1177/0149206305279602>

Dewey, J. (1916). Democracy and education: An introduction to the philosophy of education. Macmillan. <https://allenbolar.com/wp-content/uploads/2015/03/dewey-democracy.pdf>

reire, P. (1970). Pedagogy of the oppressed. Continuum.

บรรณานุกรม ต่อ

<https://envs.ucsc.edu/internships/internship-readings/freire-pedagogy-of-the-oppressed.pdf>

Homans (1958). ได้เสนอแนวคิดทฤษฎีการแลกเปลี่ยนทางสังคม ทฤษฎีนี้ปรากฏครั้งแรกในบทความเรื่อง “พฤติกรรมทางสังคมในฐานะการแลกเปลี่ยน” ของเขาในปี 1958 โฮแมนส์ศึกษาจากกลุ่มเล็ก ๆ และในช่วงแรกเขาเชื่อว่าสังคม ชุมชน หรือกลุ่มใด ๆ ควรมองเป็นระบบสังคมเสียก่อน เพื่อศึกษาระบบสังคมดังกล่าว

<https://www.onlinemswprograms.com/social-work/theories/social-exchange-theory/>

Icek Ajzen เป็นนักจิตวิทยาสังคมที่มีชื่อเสียง และเป็นผู้เสนอทฤษฎี TPB ขึ้นมาเป็นครั้งแรก งานวิจัยของเขา (Ajzen, 1991) ถือเป็นงานวิจัยต้นฉบับที่อธิบายถึงทฤษฎีนี้โดยละเอียด และได้รับการอ้างอิงอย่างกว้างขวางในวงการวิชาการ

John Dewey (1916) ได้เน้นย้ำว่าประชาธิปไตยที่แท้จริงต้องอาศัยการมีส่วนร่วมของพลเมืองในการตัดสินใจเกี่ยวกับเรื่องต่างๆ ที่ส่งผลกระทบต่อชีวิตของพวกเขา

Jane Addams (1910) ในหนังสือ *Twenty years at Hull-House* ได้เน้นย้ำถึงความสำคัญของการมีส่วนร่วมของประชาชนในการแก้ไขปัญหาสังคม โดยเฉพาะอย่างยิ่งในชุมชนที่ยากจน" Addams, J. (1910). *Twenty years at Hull-House*. Macmillan.

<https://pdcrodas.webs.ull.es/anglo/JaneAddamsTwentyYearsAtHullHouse.pdf>

Kollmuss และ Agyeman (2002) ได้นำ TPB ไปใช้ศึกษาพฤติกรรมการคัดแยกขยะในครัวเรือนในยุโรป ซึ่งสอดคล้องกับหลักการของ TPB

Kollmuss, A., & Agyeman, J. (2002). Domestic waste management in Europe: Understanding the gap between environmental awareness and action. *Environmental education research*, 8(3), 233-250.

บรรณานุกรม ต่อ

Lawrence Kohlberg เคนดรา เซอร์รี่, 07 พฤศจิกายน เสนอทฤษฎีพัฒนาการทางศีลธรรม ซึ่งเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจทางศีลธรรมของบุคคล

บรรณานุกรม ต่อ

<https://www.verywellmind.com/kohlbergs-theory-of-moral-development-2795071>

M., & Scott, R. W. (1962). Formal organizations: A comparative approach.

FreePress.https://books.google.co.th/books/about/Formal_Organizations.html?id=oPWGkjcKQUUC&redir_esc=y

MacArthur, E. (2013). The circular economy: A framework for an economic transformation. London: Ellen MacArthur Foundation.

<https://www.aquafil.com/assets/uploads/ellen-macarthur-foundation.pdf>

McDonough, W., & Braungart, M. (2002). Cradle to cradle: Remaking the way we make things. North Point Press.

<https://mcdonough.com/writings/cradle-cradle-remaking-way-make-things/>

Michie, S., van Stralen, M., West, R., & Campbell, R. (2011). The behaviour change wheel: A comprehensive guide for practitioners and researchers. London:

Silverback Publishing.

<https://www.enablersofchange.com.au/what-is-the-com-b-model-of-behaviour/>

Odum, EP (1971) หลักพื้นฐานของนิเวศวิทยา ฉบับที่ 3, WB Saunders Co., Philadelphia,1-574

<https://www.scirp.org/reference/referencespapers?referenceid=1526688>

Peter M. Blau และ Richard W. Scott (1962) เป็นตำราเล่มหนึ่งที่ดี เป็นตำราเล่มแรกของสังคมวิทยาองค์กร โดยรวบรวมแนวทางที่หลากหลายเข้าด้วยกัน และนำเสนอประเด็นใหม่ที่น่าสนใจ นั่นคือการจัดองค์กรอย่างเป็นทางการ Blau และ Scott Blau, P. https://en.wikipedia.org/wiki/Peter_Blau

Putnam, R. D. (2000). พบว่าทุนทางสังคมในสหรัฐอเมริกาลดลงอย่างต่อเนื่อง ซึ่งส่งผลกระทบต่อการมีส่วนร่วมของพลเมืองในชุมชน"Putnam, R. D.

บรรณานุกรม ต่อ

(2000). Bowling alone: The collapse and revival of American community. Simon & Schuster. https://www.researchgate.net/publication/220879623_Bowling_Along_The_Collapse_and_Revival_of_American_Community

Paulo Freire (1970) ในหนังสือ Pedagogy of the oppressed ได้เสนอแนวคิดการศึกษาเพื่อปลดปล่อย ซึ่งเน้นให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการสร้างความรู้ของตนเอง

Pretty, J. N. (1995): เสนอแนวคิด "Participatory Learning and Action" หรือ "การเรียนรู้และการปฏิบัติร่วมกัน" ซึ่งเน้นการเรียนรู้ผ่านการปฏิบัติจริง โดยให้ชุมชนเป็นศูนย์กลางในการแก้ไขปัญหาของตนเอง

Pretty, J. N. (1995). Participatory learning for sustainable agriculture. World Development, 23(8), 1247-1263. https://econpapers.repec.org/article/eeewdevel/v_3a23_3ay_3a1995_3ai_3a8_3ap_3a1247-1263.htm

Rowe, G., & Frewer, L. J. (2000): เสนอแนวคิด "Public Participation" หรือ "การมีส่วนร่วมของประชาชน" โดยเน้นความสำคัญของการสร้างเวทีให้ประชาชนได้แสดงความคิดเห็นและมีส่วนร่วมในการตัดสินใจที่ส่งผลกระทบต่อชีวิตของพวกเขา

Rowe, G., & Frewer, L. J. (2000).1 Public participation in science: A framework for evaluating approaches. Science, Technology & Human Values, 25(1), 1-29. <https://philpapers.org/rec/FREPPM>

Stahel, W. R. (1986). The Functional Economy: Cultural and Organizational Change <http://www.product-life.org/en/archive/the-functional-economy-cultural-and-organizational-change>

กัณธนิก กานต์ธนกุล (2559). การจัดการขยะของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลบางใหญ่ อำเภอบางใหญ่ จังหวัดนนทบุรี สำนักพิมพ์: วิทยาลัยพาณิชยศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

<https://buuir.buu.ac.th/xmlui/handle/1234567890/12478>

บรรณานุกรม ต่อ

พัชรพล ทะจะกัน. (2562). การจัดการขยะในชุมชนเกษตรกรบ้านกอม่วง ตำบลอุโมงค์ อำเภอมือง จังหวัดลำพูน. เชียงใหม่ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

<https://cmudc.library.cmu.ac.th/frontend/Info/item/dc:143298>

สุรีย์พร สลับสีและโชติ บดีรัฐ. (2566). ความรู้ เจตคติ และการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการขยะมูลฝอยชุมชนเขตเทศบาล ตำบล คลองด่าน อำเภอบางบ่อ จังหวัดสมุทรปราการ. วารสารสหวิทยาการวิจัยและวิชาการ, 3 (4), กรกฎาคม-สิงหาคม2566 [https://so03.tci-](https://so03.tci-thaijo.org/index.php/IARJ/article/view/269056/179341)

[thaijo.org/index.php/IARJ/article/view/269056/179341](https://so03.tci-thaijo.org/index.php/IARJ/article/view/269056/179341)

จิตรวรรณ สุขก่า. (2562). กระบวนการความร่วมมือในการจัดการขยะในเขตเทศบาลตำบลวังดิน อำเภอลี้ จังหวัดลำพูน. เชียงใหม่ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

<https://cmudc.library.cmu.ac.th/frontend/Info/item/dc:143267>

ทรงศักดิ์ วลัยใจ (2564). กระบวนการจัดการขยะโดยชุมชนมีส่วนร่วมเทศบาลตำบลเวียงพร้าว อำเภอพร้าว จังหวัดเชียงใหม่ ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการพัฒนาภูมิสังคมอย่างยั่งยืน มหาวิทยาลัยแม่โจ้ พ.ศ. 2564 <http://ir.mju.ac.th/dspace/handle/123456789/750>

บี. เอฟ. สกินเนอร์ (1930). การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมและการเรียนรู้เกิดขึ้นจากผลลัพธ์หรือผลของการลงโทษและการเสริมแรง

<https://www.structural-learning.com/post/skinners-theories>

พริยา วัชโรทัย (2556). การจัดการขยะขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นกรณีศึกษา เทศบาลตำบลเมืองแกลง จังหวัดระยอง

มูลนิธิ Ellen MacArthur เผยแพร่เมื่อ 17 กุมภาพันธ์ 2565 หลักการแรกของเศรษฐกิจหมุนเวียนคือการกำจัดของเสียและมลภาวะ

<https://www.ellenmacarthurfoundation.org/eliminate-waste-and-pollution>

วารุณี โรมรัตน์พันธ์ (2552). จากหนังสือกระบวนการทัศน์ใหม่ในการจัดการสิ่งแวดล้อม

บรรณานุกรม ต่อ

- วิโรจน์ ฮะวังจุ (2550). การมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการจัดการขยะ : ศึกษาเฉพาะกรณีชุมชนในเขตตำบลนาดี อำเภอเมือง จังหวัดสมุทรสาคร
ศ. ดร. พิสุทธิ์ เพียรมนกุล เสนอแนวคิด "Zero Waste" หรือ "ไม่มีขยะ"
โดยเน้นการจัดการขยะแบบบูรณาการ การคัดแยกขยะ และการนำกลับมาใช้ประโยชน์
สูงสุด <https://thaipublica.org/2015/09/pisuth-waste/>
- ศุภลักษณ์ นิลฉวี (2554). ได้ทำการศึกษาเรื่องการมีส่วนร่วมในการจัดการ
ขยะของประชาชนในตำบลประณีต อำเภอเขาสมิง จังหวัดตราด
สถานี บัญช (2527, หน้า 7). การพัฒนาชุมชน การมีส่วนร่วมของประชาชน
กรุงเทพมหานคร
- สุจิตรา วาสนาดำรงดี (2021). ยกระดับการจัดการขยะของโรงเรียนด้วย
แนวคิดปลอดขยะแบบองค์รวม - กรณีศึกษาโรงเรียนราราษฎร์พฤษภูมิวิเทศ
กรุงเทพมหานคร
<https://ej.eric.chula.ac.th/article/view/317>
- เอเมอร์สัน, RM (1962). ความสัมพันธ์ระหว่างอำนาจและการพึ่งพา
American Sociological Review, 27, 31-41.
<https://doi.org/10.2307/2089716>
- อัลเบิร์ต แบนดูรา (1960). ผู้คนเรียนรู้ได้ดีที่สุดผ่านการสังเกตและ
เลียนแบบ <https://www.iseazy.com/blog/bandura-social-learning-theory/>
- Locke, E. A. (1968). อ้างอิงถึงบทความของ Locke ช่วยให้เราเห็นว่า
ทฤษฎีการตั้งเป้าหมายมีพื้นฐานทางวิชาการที่แข็งแกร่ง และสามารถนำไปประยุกต์ใช้
ในการจัดการขยะได้จริง
- ฉัตรกัญฐ์ โยธะกา (2564). ปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชน
ในการจัดการขยะพลาสติกต้นทางในยุคชีวิตวิถีใหม่ในเขตเทศบาลเมืองท่าใหม่ อำเภอ
ท่าใหม่ จังหวัดจันทบุรี
- พัชรพล ทะจะกัน (2562). การจัดการขยะในชุมชนเกษตรกรบ้านกอม่วง
ตำบลอุโมงค์อำเภอเมืองจังหวัดลำพูน
"ขยะล้นเมือง" คนไทยสร้างขยะเฉลี่ย 7.3 หมิ้นตัน/วัน สืบค้นเมื่อ 15
กันยายน 2567 จาก. <https://www.thaipbs.or.th/news/content/340722>

บรรณานุกรม ต่อ

แผนปฏิบัติการด้านการจัดการขยะของประเทศ ฉบับที่ 2 (พ.ศ. 2565 – 2570) สืบค้นเมื่อ 20 กันยายน 2567 จาก.

<https://www.pcd.go.th/publication/28745/>

นพรัตน์ ชูโสด ผู้บรรณาธิการข่าวไทยพีบีเอส

<https://www.thaipbs.or.th/news/content/340722>

คณาธิป ไกยชน. (ฉบับที่ 47 เดือนมิถุนายน 2567). กลุ่มงานวิจัยและพัฒนา สำนักวิชาการ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร การบริหารจัดการขยะตามแนวคิดเศรษฐกิจหมุนเวียน (Circular Economy)

<https://dl.parliament.go.th/backoffice/viewer2300/web/previewer.php>

กรมควบคุมมลพิษ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม. (2566).

ข้อมูลสถานการณ์ขยะมูลฝอยของประเทศ พ.ศ. 2566. สืบค้น 7 พฤษภาคม 2567 จาก https://thaimsw.pcd.go.th/report_country.php

กรมควบคุมมลพิษ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม. (2566).

แผนปฏิบัติการด้านการจัดการขยะของประเทศ ฉบับที่ 2 (พ.ศ. 2565–2570). สืบค้น 7 พฤษภาคม 2567 จาก <https://www.pcd.go.th/publication/28745>

คณะกรรมการขับเคลื่อนการรับฟังความคิดเห็นและวิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากร่างกฎหมายที่เสนอ โดยสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหรือผู้มีสิทธิเลือกตั้งไปสู่ภาคประชาชน. (2567).

https://www.parliament.go.th/section77/survey_contact.php

รายงานผลการรับฟังความคิดเห็นและการวิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากการร่างกฎหมายร่างพระราชบัญญัติการจัดการขยะและการหมุนเวียนทรัพยากร พ.ศ. (นายพูนศักดิ์ จันทน์จำปี สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรกับคณะ เป็นผู้เสนอ). สืบค้น 7 พฤษภาคม 2567 จาก

https://www.parliament.go.th/section77/survey_detail.php?id=349

กฤษฎา เสกตระกูล. (ม.ป.ป.). CIRCULAR ECONOMY ระบบเศรษฐกิจหมุนเวียน (ตอนที่ 5). สืบค้น 7 พฤษภาคม 2567 จาก

<https://setsustainability.com/libraries/1184/item/circular-economy-5>

กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม, สำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ (2565). แผนปฏิบัติการด้านการขับเคลื่อน

บรรณานุกรม ต่อ

การพัฒนาประเทศไทยด้วยโมเดลเศรษฐกิจ BCG พ.ศ. 2564–2570. สืบค้น 7 พฤษภาคม 2567 <https://waa.inter.nstda.or.th/stks/pub/bcg/BCG-Action-Plan.pdf>

นนุช พูลสวัสดิ์. (31 มีนาคม 2565). แนวคิดเศรษฐกิจหมุนเวียน (Circular Economy). สืบค้น 7 พฤษภาคม 2567 จาก <https://www.nstda.or.th/nac/2022/wp-content/uploads/2022/04/food-waste-02.pdf>

Paula Tejón Carbajal. (10 สิงหาคม 2563). เศรษฐกิจหมุนเวียน (Circular Economy) ดีต่อสิ่งแวดล้อมจริง ๆ หรือไม่. สืบค้น 7 พฤษภาคม 2567 จาก <https://www.greenpeace.org/thailand/story/17209/plastic-slows-the-circular-economy/>

สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ พระราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศใช้ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. 2561 - 2580) มีพลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรี เป็นผู้รับสนองพระราชโองการ และได้เผยแพร่ในราชกิจจานุเบกษา เล่ม 135 ตอนที่ 82 ก (13 ตุลาคม 2561).

https://www.nesdc.go.th/ewt_news.php?nid=8315&filename=index